

Nic z toho se však našeho příběhu týkat vlastně nebude, poněvadž není ani tak o úpadku západní kultury, ani o té otravné a donekonečna omílané minulosti socialismu, a dokonce ani o politické situaci v Evropě; náš příběh je mnohem významnější. Není totiž o zlomenosti světa ani o zlomenosti národa, nýbrž o zlomenosti jednoho jediného člověka: Samuela Krále. Ona „zlomenost“, popřípadě též „rozpolcenost“ či „dvojakost“, byla však leitmotivem nejen tohoto ubohého mladíka, nýbrž, jak je nejspíš již patrné, i tohoto Srdce Evropy a hrubě vzato i celého moderního světa a života jako takového. Abychom našli lék na tuto zlomeninu, vydáme se do Srdce Evropy a do srdce Samuela Krále. Tak nyní můžeme začít vyprávět legendu France Bašty, muže s transplantovaným zlomeným srdcem.

Byla raná zima, ještě poněkud slabá. Některá rána se ráda předváděla — přes noc s magnificencí zahalila svět do modrobílého pláště z jinovatky — a beznadějní romantici a děti vzdychali úžasem („ach!“ či též „och!“) nad tou nádherou. Doposud byl však během dne nápor slunce příliš silný, chvějivý háv křehkosti žalostně roztál, a tak zima ztratila to, co tak pilně přes noc tkala. Ubohá zima! Kolik let už marně sprádala jinovatku, kolik let už marně padal nezuživý sníh z příliš lehkých mraků — vše jenom proto, aby vzápětí roztálo? Voláme Tě, Zimo, vrať se do našich luhů a hájů, Ty krásná, voláme Tě, navrať se, nenech se šikanovat Vesnou, nadopovanou globálním oteplováním a skleníkovým efektem, kácením deštných pralesů a dalšími lidskými vlivy! Ó, Ty něžná a vražedná Zimo, kde Tě je? Dámo, ne děvo! Dámo!

Onoho dne, dříve, než mráz slezl a odhalil tak nahou černou kůru stromů, si na své ranní procházce Franc Bašta bezděky kleknul ke staré studni a zamyšleně hleděl do jejích útrob. Vůkol zíval skrovný městský park a i sama studna byla pouhou dekorací onoho pokojného útočiště, který ve Francovi nezdolně vyvolával dojem, že je na tom pustém světě zcela sám a opuštěný. Horký dech se mu dral z častých povzdychů a myslil si: „I běda! Ta jizva, co kráší mou hrud', upozornění na omyl přírody, který lidstvo tak svědomitě a shovívavě napravilo, je čistě jen má, avšak pod ní tepe něco cizího, divokého a nespoutaného, příliš mladé srdce!“

Do studny padla jeho těžkopádná ozvěna. Nedaleko ozvalo se divoké zaržání a on malátně vstal do toho jinak tichého, mrazivého rána, bílého jako plátno (a dosud v tom ještě nevidělo jeho srdce žádného symbolismu, to až později, zatím se pouze vzpouzelo), jehož podkresem bylo vzdálené cinkání tramvají a hřmot nedočkavých aut.

Franc Bašta zalapal po dechu! Přímo na něj řítit se oř v plamenech. Ržál a dupal, za sebou nechával ve zmrzlé trávě šťavnaté hnědé rány. Oheň na něm plál jako róba upředaná z magmatu a jeho hříva vlála v dlouhých ohnivých jazycích. Krása pohledět!

Franc uskočil na poslední chvíli, aby spatřil, jak se kůň vrhá přímo do studně, snad aby se uhasil, nevěda, že voda ve studni bude zmrzlá. Z toho příšerného pádu si však naštěstí zlomil vaz — jen to luplo a ozvěna projela vzhůru studni a zahřměla celým parkem jako první tuknutí spisovatelovo do klávesnice — a sloup šedého kouře, co se valil ze studně k obloze, působil v tom bělostně rajském ráně jako zlověstná výhrůžka nebesům; studna se zdála být jakýmsi komínem vedoucím z nejhlubších pekel pekelných. Brzy však zamrzlá hladina